

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА**

Кафедра підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Гарант освітньої програми

Микола КОРОТЄЄВ

«08» серпня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

НЕДЕРЖАВНЕ СОЦІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Освітній рівень: _____ перший (бакалаврський) _____

Галузь знань: 23 Соціальна робота _____

Спеціальність: 232 Соціальне забезпечення _____

Освітня програма: _____ Соціальне забезпечення _____

Факультет: _____ економіки і підприємництва _____

Умань – 2024

Робоча програма навчальної дисципліни «Недержавне соціальне забезпечення» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 232 «Соціальне забезпечення» освітньої програми «Соціальне забезпечення». Умань: УНУС, 2024. 24 с.

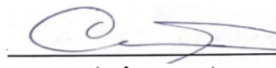
Розробник: Тупчій Оксана Сергіївна, к.е.н, доцент кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

 Оксана ТУПЧІЙ

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

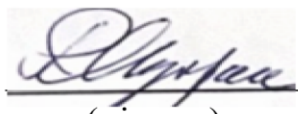
Протокол № 1 від «07» серпня 2024 року №1

Завідувач кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

(підпис) Сергій СОКОЛЮК

Схвалено науково-методичною комісією факультету економіки і підприємництва

Протокол № 1 від «08» серпня 2024 року

Голова
(підпис) Руслан МУДРАК

«08» серпня 2024 року

© УНУС, 2024 рік

© Тупчій О.С., 2024 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень, освітня програма	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Кількість кредитів – 3,5	Галузь знань 23 Соціальна робота	Обов’язкова	
Модулів – 1	Спеціальність: 232 «Соціальне забезпечення»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		3-й	3-й
		Семестр	
Загальна кількість годин - 105		5-й	5-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи – 3	Освітній рівень: перший (бакалаврський) Освітня програма: «Соціальне забезпечення»	Лекції	
		22 год.	8 год.
		Практичні, семінарські	
		20 год.	4 год.
		Самостійна робота	
		63 год.	93 год.
	Вид контролю: залік		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Недержавне соціальне забезпечення» належить до обов'язкових дисциплін, вивчення яких передбачено освітньо-професійною програмою підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 232 «Соціальне забезпечення» освітньої програми «Соціальне забезпечення».

Мета курсу (інтегральна компетентність) — формування системи теоретичних знань і прикладних вмінь та компетентностей щодо змісту, напрямів, принципів й механізмів з основ функціонування соціального забезпечення як невід'ємної складової розвитку демократичної правової соціальної держави.

Завдання курсу:

- виробити у здобувачів здатність розуміти особливості взаємозв'язків і взаємовпливу соціальних та економічних факторів розвитку держави і суспільства задля ефективного управління персоналом та соціальними процесами в недержавному секторі в соціальній сфері;
- формування у здобувачів глибокого розуміння, цілісного світогляду і навичок системного мислення в галузі соціально-економічного функціонування суспільства, спрямованого на створення умов для розвитку недержавного сектору в соціальній сфері України;
- забезпечити набуття навичок з дослідження основних концепцій та моделей недержавного соціального забезпечення з метою прийняття оптимальних управлінських рішень при розробці та реалізації соціальних проєктів та програм.

Предмет дисципліни — принципи й механізми функціонування недержавного соціального забезпечення.

Місце навчальної дисципліни в структурно-логічній схемі освітньо-професійної програми:

Пререквізити	Постреквізити
Економіка праці і соціально-трудові відносини	Організація та планування процесів в соціальному забезпеченні
Соціальна політика	Основи соціально-економічного аналізу
Європейські соціальні студії: можливості для України	Соціально-економічний розвиток та соціальна безпека
	Соціальне підприємництво та управління інноваційними проєктами

Вивчення навчальної дисципліни «Недержавне соціальне забезпечення» передбачає формування та розвиток у здобувачів компетентностей і програмних результатів навчання відповідно до освітньо-професійної програми «Соціальне забезпечення» спеціальності 232 Соціальне забезпечення галузі знань 23 Соціальна робота (табл. 1).

Таблиця 1

Матриця компетентностей і програмних результатів навчання, що формуються під час вивчення навчальної дисципліни «Недержавне соціальне забезпечення»

Шифр компетентності	Компетентності	Шифр програмних результатів навчання	Програмні результати навчання
Загальні компетентності (ЗК)			
ЗК 3	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	ПРН 5	Використовувати механізми призначення фінансової соціальної допомоги, пенсій
		ПРН 6	Застосовувати базові знання про основи економічної допомоги об'єктам соціального захисту
ЗК 5	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	ПРН 7	Використовувати базові знання про принципи державної соціальної політики та шляхи соціального забезпечення населення
Спеціальні компетентності (СК)			
СК 3	Здатність консультувати з питань соціального забезпечення різним групам населення, що опинилися у складних життєвих обставинах.	ПРН 11	Визначати соціальні проблеми та потреби і причини їх виникнення, тенденції розвитку, наслідки, соціальний стан певних категорій населення
		ПРН 10	Визначати умови соціально-економічної підтримки різних категорій населення
		ПРН 14	Визначати зміст співпраці з організаціями та установами з метою залучення їх до соціального захисту населення
СК 4	Здатність використовувати адміністративно-правові механізми призначення та контролю в системі соціального захисту населення.	ПРН 8	Застосовувати засоби соціально-правової політики в сфері соціального захисту, базові знання з юриспруденції та законодавства України в галузі соціального забезпечення
		ПРН 17	Пояснювати актуальні процеси у соціальній сфері та соціальному забезпеченні

Методи навчання та засоби діагностики, що відповідають визначеним результатам навчання за навчальною дисципліною «Недержавне соціальне забезпечення», наведено в табл. 2, 3.

Таблиця 2

Результати, методи навчання та методи контролю за навчальною дисципліною «Недержавне соціальне забезпечення»

Результати навчання за навчальною дисципліною		Методи навчання	Методи контролю
1	Знання:		
1.1	Критичне осмислення проблем реалізації соціально-економічної підтримки населення та на межі предметних галузей	лекція, практичне заняття, дискусія, вирішення конкретних задач і ситуацій, самонавчання через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота
2	Уміння/навички:		
2.1	Провадження дослідницької та інноваційної діяльності зспрямованої на підвищення ефективності реалізації соціально-економічної підтримки населення	лекція, практичне заняття, дискусія, аналітична робота, вирішення конкретних задач і ситуацій, самонавчання через Moodle	усне опитування, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота
2.2	Розв'язання складних соціально-економічних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог		
3	Комунікація:		
3.1	Зрозуміле і недвозначне донесення власних висновків, а також знань та пояснень що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців щодо форм, методів та засобів надання соціальної допомоги	практичне заняття, дискусія, аналітична робота, вирішення конкретних задач і ситуацій	представлення презентацій, виконання аналітично-розрахункових робіт, вирішення конкретних задач і ситуацій, контрольна (модульна) робота
4	Відповідальність і автономія		
4.1	Прийняття рішень у складних і непередбачуваних умовах, що потребує здійснення аналізу та прогнозування ефективності реалізації соціально-економічної підтримки населення	практичне заняття, дискусія, аналітична робота, вирішення конкретних задач і ситуацій	представлення презентацій, виконання аналітично-розрахункових робіт, вирішення конкретних задач і ситуацій, контрольна (модульна) робота
4.2	Прийняття управлінських рішень у вирішенні питань соціально-економічної допомоги мало	практичне заняття, дискусія,	представлення презентацій, виконання

	захищеним категоріям населення та здійснення відповідної корекції в межах напряму діяльності.	аналітична робота, вирішення конкретних задач і ситуацій	аналітично-розрахункових робіт, вирішення конкретних задач і ситуацій, контрольна (модульна) робота
--	---	--	---

Таблиця 3

Методи навчання та методи контролю програмних результатів навчання з навчальної дисципліни «Недержавне соціальне забезпечення»

Програмний результат навчання		Метод навчання	Методи контролю
ПРН 5	Використовувати механізми призначення фінансової соціальної допомоги, пенсій	Інтерактивні заняття, моделювання сценаріїв, практичні заняття, дискусія, самостійна робота з підготовкою рефератів і презентацій самонавчання через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота
ПРН 6	Застосовувати базові знання про основи економічної допомоги об'єктам соціального захисту	Лекція, практичне заняття, індивідуальні консультації, самостійна робота з підготовкою рефератів і презентацій, самонавчання через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота
ПРН 7	Використовувати базові знання про принципи державної соціальної політики та шляхи соціального забезпечення населення	Інтерактивні заняття, моделювання сценаріїв, практичні заняття, дискусія, самостійна робота з підготовкою рефератів і презентацій самонавчання через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота
ПРН 8	Застосовувати засоби соціально-правової політики в сфері соціального захисту, базові знання з юриспруденції та законодавства України в галузі соціального забезпечення	Лекція, практичне заняття, індивідуальні консультації, самостійна робота з підготовкою рефератів і презентацій, самонавчання через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, підготовка та представлення презентацій,

			контрольна (модульна) робота
ПРН 10	Визначати умови соціально-економічної підтримки різних категорій населення	Інтерактивні заняття, моделювання сценаріїв, практичні заняття, дискусія, самостійна робота з підготовкою рефератів і презентацій самонавчання через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота
ПРН 11	Визначати соціальні проблеми та потреби і причини їх виникнення, тенденції розвитку, наслідки, соціальний стан певних категорій населення	Інтерактивні заняття, моделювання сценаріїв, практичні заняття, дискусія, самостійна робота з підготовкою рефератів і презентацій самонавчання через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота
ПРН 14	Визначати зміст співпраці з організаціями та установами з метою залучення їх до соціального захисту населення	Інтерактивні заняття, моделювання сценаріїв, практичні заняття, дискусія, самостійна робота з підготовкою рефератів і презентацій самонавчання через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота
ПРН 17	Пояснювати актуальні процеси у соціальній сфері та соціальному забезпеченні	Інтерактивні заняття, моделювання сценаріїв, практичні заняття, дискусія, самостійна робота з підготовкою рефератів і презентацій самонавчання через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота

3. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1.

Змістовий модуль 1. Історія розвитку недержавних організацій в соціальній сфері

Тема 1. Розвиток соціальної сфери в Україні. Недержавний сектор (неурядові організації) в соціальній сфері.

Сутність поняття “соціальна сфера”. Соціальна сфера в Україні та її складові. Сутність понять “соціальне забезпечення”, “соціальний захист”. Виникнення та розвиток системи соціального забезпечення населення в європейських країнах. Еволюція розвитку системи соціального захисту населення в Україні. Основні принципи соціального забезпечення. Сутність понять “недержавний сектор”, “третій сектор”, “громадська організація”, “неурядова організація”. Основні напрямки діяльності неурядових організацій в Україні. Напрямки та перспективи розвитку громадського сектору в Україні. Напрямки соціальної роботи неурядових організацій. Особливості співпраці неурядових організацій з органами влади.

Тема 2. Правове регулювання діяльності недержавних організацій в соціальній сфері

Основні правові форми та засади діяльності громадських організацій. Нормативно-правові акти з діяльності недержавних організацій в соціальній сфері. Принципи визначення статутної діяльності. Порядок реєстрації громадських організацій. Формування та функції органів управління. Форми звітування органів управління. Регулювання фінансової діяльності громадських організацій. Недержавний сектор та Цивільний кодекс України. Регулювання надання соціальних послуг неурядовими організаціями: реалії та перспективи.

Тема 3. Еволюція розвитку недержавних організацій в соціальній сфері

Розвиток громадських організацій в Україні в добу Київської Русі та в Литовсько-Польський період. Магдебурзьке право в Україні в XIV - XVIII ст. та його роль в формуванні інститутів міського самоврядування і захисті соціальних інтересів міських громад. Роль українського козацтва у формуванні соціальної політики в добу Речі Посполитої. Організації цехових ремісників в Україні. Благодійна та меценатська діяльність в Україні в добу Гетьманщини. Недержавний сектор в соціальній сфері в Україні в XIX – на початку XX ст. Діяльність українських громад в Наддніпрянській Україні. Кооперативний рух в Україні. Діяльність громадських організацій в Україні в період революції 1917-1920 рр. Недержавний сектор в соціальній сфері в Україні в Радянську добу. Створення політичних партій та громадських організацій в Україні в період перебудови. Партійно-громадське будівництво в Україні в роки незалежності. Відродження молодіжного руху в Україні наприкінці 80-х - в 90-ті рр. XX ст. Відновлення благодійної та меценатської діяльності в Україні в роки незалежності.

Змістовий модуль 2. Особливості діяльності неурядових організацій в соціальній сфері та зарубіжний досвід розвитку неурядових організацій в соціальній сфері

Тема 4. Розвиток благодійництва та меценатства в Україні

Сутність понять “благодійництво”, “благодійна організація”. Поява та розвиток благодійництва в Україні. Відмінність між благодійництвом та

меценатством. Благодійні юридичні особи: поняття, порядок створення та припинення діяльності. Порядок створення та державної реєстрації благодійних товариств і установ. Підстави та порядок припинення діяльності благодійних товариств і установ. Майнова основа благодійництва. Реалізація права власності благодійними товариствами і установами. Сутність поняття “меценатство”. Еволюція меценатської діяльності в Україні. Особливості фінансування соціально-культурної сфери з боку меценатів.

Тема 5. Волонтерський рух в Україні. Особливості керування волонтерськими програмами

Сутність волонтерства. Поява волонтерства в сучасній Україні. Нормативно-правова база волонтерської діяльності в Україні. Основні напрямки волонтерської підготовки (роботи). Шляхи залучення волонтерів до соціальної діяльності. Проблема раціонального використання волонтерів у соціальній сфері. Практичний аспект підготовки і організації діяльності волонтерів та добровільних помічників. Поняття та види волонтерських програм. Волонтерські посади, розробка посадових обов'язків. Методи та принципи залучення волонтерів. Проведення співбесіди. Орієнтація та навчання. Мотивація волонтерів. Визнання та винагородження. Волонтерські програми та заходи волонтерських організацій з підтримки учасників АТО. Волонтерські програми з підтримки біженців із зони АТО.

Тема 6. Управління персоналом та соціальними процесами в недержавному секторі в соціальній сфері. Прийняття рішень в неурядових організаціях соціальної сфери

Управління персоналом в недержавних організаціях соціальної сфери. Особливості управління персоналом на підприємствах та організаціях соціальної сфери недержавної форми власності. Кадрове забезпечення соціальної роботи. Сутність управління соціальними процесами. Управління процесами зайнятості. Управління процесами міграції з боку недержавних організацій. Рішення як об'єднуючий процес в управлінні соціальною роботою, його зв'язок з основними функціями управління. Види рішень у стратегічному управлінні й особливості їх використання в громадських організаціях. Характеристики рішень в управлінні соціальною роботою. Фактори, що впливають на прийняття рішень у соціальній сфері.

Тема 7. Особливості залучення коштів недержавними організаціями

Сутність поняття “фандрейзинг” (залучення коштів). Особливості залучення коштів неурядовими організаціями та благодійними фондами на розвиток соціальної сфери. Принципи фінансової стабільності недержавних організацій. Аналіз та планування у фандрейзингу. Чинники ефективного фандрейзингу. Формування бази даних потенційних благодійників або спонсорів. Формування бази даних потенційних благодійників або спонсорів. Методи ефективного фандрейзингу: аналіз прикладів. Форми соціального інвестування. Звітування про використання коштів благодійника або спонсора.

Topic 8: Development of social partnership in Ukraine

(Тема 8. Розвиток соціального партнерства в Україні)

The essence of the concept of “social partnership”. The role of non-governmental organizations in solving social problems and effective regulation of social policy of

territorial communities. Forms of public participation in decision-making. The direction of development of local resources. Social partnership in Ukraine. Perspective models of financing social projects from the local budget. Rules for raising funds from the state or local budgets for the provision of paid social services.

Сутність поняття “соціальне партнерство”. Роль неурядових організацій у вирішенні соціальних проблем та ефективного регулювання соціальної політики територіальних громад. Форми участі громадськості у прийнятті управлінських рішень. Напрямок розвитку місцевих ресурсів. Соціальне партнерство в Україні. Перспективні моделі фінансування соціальних проектів з місцевого бюджету. Правила залучення коштів з державного або місцевого бюджетів для надання платних соціальних послуг.

Тема 9. Еволюція розвитку недержавного сектору в соціальній сфері в зарубіжних країнах. Сучасний стан функціонування неурядових організацій в соціальній сфері в зарубіжних країнах та використання закордонного досвіду в Україні

Витоки формування недержавних організацій в соціальній сфері в зарубіжних країнах. Цехові організації, купецькі гільдії та самоврядні громади в Середньовічній Європі. Роль релігійних інституцій в соціальному захисті населення. Поява та розвиток неурядових організацій в зарубіжних країнах. Розвиток недержавного сектору в соціальній сфері в XX — на початку XXI ст. Правове регулювання діяльності громадських організацій в зарубіжних країнах. Сучасний стан розвитку неурядових організацій в зарубіжних країнах. Недержавні організації в США. Розвиток третього сектору в країнах ЄС. Недержавний сектор в постсоціалістичних країнах Центральної та Південно- Східної Європи. Становлення та розвиток неурядових організацій в країнах СНД. Основні джерела фінансування неурядових організацій в Україні та за кордоном: порівняльна характеристика. Зарубіжний досвід управління персоналом в соціальній сфері. Дієві неурядові організації як фактор вирішення соціальних проблем та ефективного регулювання соціальної політики територіальних громад: український та міжнародний досвід. Соціальне партнерство за кордоном: реалії та перспективи. Фінансування соціальних проектів з місцевого або державного бюджетів: міжнародний досвід.

4. Структура навчальної дисципліни «Недержавне соціальне забезпечення»

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усьог о	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	п	інд	с.р.		л	п	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
МОДУЛЬ 1										
Змістовий модуль 1. Історія розвитку недержавних організацій в соціальній сфері										
Тема 1. Розвиток соціальної сфери в Україні. Недержавний сектор (неурядові організації) в соціальній сфері.	9	2	2		5	9	2	1		6
Тема 2. Правове регулювання діяльності недержавних організацій в соціальній сфері	9	2	2		5	9				9
Тема 3. Еволюція розвитку недержавних організацій в соціальній сфері	11	2	2		7	11				11
Разом за змістовим модулем 1	29	6	6		17	29	2	1		26
Змістовий модуль 2. Особливості діяльності неурядових організацій в соціальній сфері та зарубіжний досвід розвитку неурядових організацій в соціальній сфері										
Тема 4. Розвиток благодійництва та меценатства в Україні	11	2	2		7	11				11
Тема 5. Волонтерський рух в Україні. Особливості керування волонтерськими програмами	13	2	2		9	13				13
Тема 6. Управління персоналом та соціальними процесами в недержавному секторі в соціальній сфері. Прийняття рішень в неурядових організаціях соціальної сфери	13	2	2		9	13				13
Тема 7. Особливості залучення коштів недержавними організаціями	13	2	2		9	13	2	1		10
Topic 8: Development of social partnership in Ukraine* (Тема 8. Розвиток соціального партнерства в Україні)	13	4*	4		5	13	2	1		10
Тема 9. Еволюція розвитку недержавного сектору в соціальній сфері в зарубіжних країнах. Сучасний стан функціонування неурядових організацій в соціальній сфері в зарубіжних країнах та використання закордонного досвіду в Україні	13	4	2		7	13	2	1		10
Разом за змістовим модулем 2	76	16	14		46	76	6	3		67
Разом за модулем 1	105	22	20		63	105	8	4		93

**Заняття проводяться на англійській мові, залучено стейкхолдерів для спільного проведення аудиторних занять*

**5. Теми практичних занять з навчальної дисципліни
«Недержавне соціальне забезпечення»**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
МОДУЛЬ 1.			
Змістовий модуль 1. Історія розвитку недержавних організацій в соціальній сфері			
1	Тема 1. Розвиток соціальної сфери в Україні. Недержавний сектор (неурядові організації) в соціальній сфері.	2	1
2	Тема 2. Правове регулювання діяльності недержавних організацій в соціальній сфері	2	
3	Тема 3. Еволюція розвитку недержавних організацій в соціальній сфері	2	
	Разом за змістовим модулем 1	6	1
Змістовий модуль 2. Особливості діяльності неурядових організацій в соціальній сфері та зарубіжний досвід розвитку неурядових організацій в соціальній сфері			
4	Тема 4. Розвиток благодійництва та меценатства в Україні	2	
5	Тема 5. Волонтерський рух в Україні. Особливості керування волонтерськими програмами	2	
6	Тема 6. Управління персоналом та соціальними процесами в недержавному секторі в соціальній сфері. Прийняття рішень в неурядових організаціях соціальної сфери	2	
7	Тема 7. Особливості залучення коштів недержавними організаціями	2	1
8	Тема 8. Розвиток соціального партнерства в Україні	4	1
9	Тема 9. Еволюція розвитку недержавного сектору в соціальній сфері в зарубіжних країнах. Сучасний стан функціонування неурядових організацій в соціальній сфері в зарубіжних країнах та використання закордонного досвіду в Україні	2	1
	Разом за змістовим модулем 2	14	3
	Разом за модуль 1	20	4

**7. Самостійна робота навчальної дисципліни
«Недержавне соціальне забезпечення»**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
МОДУЛЬ 1.			
Змістовий модуль 1. Історія розвитку недержавних організацій в соціальній сфері			
1	Тема 1. Розвиток соціальної сфери в Україні. Недержавний сектор (неурядові організації) в соціальній сфері.	5	6
2	Тема 2. Правове регулювання діяльності недержавних організацій в соціальній сфері	5	9
3	Тема 3. Еволюція розвитку недержавних організацій в соціальній сфері	7	11
	Разом за змістовим модулем 1	17	26
Змістовий модуль 2. Особливості діяльності неурядових організацій в соціальній сфері та зарубіжний досвід розвитку неурядових організацій в соціальній сфері			
4	Тема 4. Розвиток благодійництва та меценатства в Україні	7	11

5	Тема 5. Волонтерський рух в Україні. Особливості керування волонтерськими програмами	9	13
6	Тема 6. Управління персоналом та соціальними процесами в недержаному секторі в соціальній сфері. Прийняття рішень в неурядових організаціях соціальної сфери	9	13
7	Тема 7. Особливості залучення коштів недержавними організаціями	9	10
8	Тема 8. Розвиток соціального партнерства в Україні	5	10
9	Тема 9. Еволюція розвитку недержавного сектору в соціальній сфері в зарубіжних країнах. Сучасний стан функціонування неурядових організацій в соціальній сфері в зарубіжних країнах та використання закордонного досвіду в Україні	7	10
	Разом за змістовим модулем 2	46	67
	Разом за модуль 1	63	93

9. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

За основними дидактичними завданнями в рамках вивчення дисципліни використовуватимуться методи оволодіння знаннями, формування умінь і навичок. За джерелом знань використовуватимуться словесні, наочні та практичні методи навчання. За характером та рівнем самостійної розумової діяльності здобувачів освіти використовуватимуться проблемний, евристичний, дослідницький, репродуктивний методи навчання.

Навчання здійснюється за кредитно-модульною системою організації навчального процесу.

Основними формами навчання з дисципліни є читання лекцій, участь у семінарських заняттях, виконання практичних завдань, індивідуальних завдань, самостійна робота.

В рамках вивчення дисципліни «Недержавне соціальне забезпечення» передбачено проведення:

- лекцій. За структурою заплановані лекції можливо поділити на вступні, тематичні, заключні, оглядові, установчі. Для проведення лекцій використовується мультимедійний комплекс для наочного відображення представленого матеріалу;

- практичні та семінарські заняття передбачають засвоєння теоретичних положень і набуття практичних навичок з формування стратегії розвитку соціальної відповідальності бізнесу. Також, за необхідності, здійснюється тестування всіх здобувачів освіти групи за відповідною темою. В кінці заняття викладач підсумовує виконану роботу і дає завдання для підготовки до наступного практичного заняття;

- самостійна робота здобувачів освіти буде проводитися з використанням різноманітних дидактичних методів навчання. Вона полягає в опрацюванні матеріалів лекцій, а також у вивченні та опрацюванні наукової, навчально-методичної літератури, законодавчих і нормативних актів при підготовці до практичних і семінарських занять та модульного і підсумкового контролю.

При вивченні дисципліни «Недержавне соціальне забезпечення» передбачено можливість широкого застосування дистанційних технологій навчання. Використання технологій дистанційного навчання в Уманському НУС

регламентується положенням «Про організацію поточного, семестрового контролю та проведення атестації здобувачів освіти із застосуванням дистанційних технологій в Уманському національному університеті». Матеріали дисципліни «Недержавне соціальне забезпечення» розміщені на платформі Moodle: URL: <https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=>. У разі запровадження дистанційного навчання лекційні, практичні і семінарські заняття проводяться в форматі відеоконференції з використанням платформ: Zoom, Google Meet, Moodle тощо.

10. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль.

Максимальна сума балів поточного контролю – 100, які розподіляються наступним чином:

- активність роботи протягом семестру не може перевищувати 70 балів;
- виконання модульних завдань (2 модулі) – не більше 20 балів;
- бали за наукову роботу – 10 балів.

Об'єктами поточного контролю знань здобувачів освіти є:

1. Систематичність та активність роботи на практичних і семінарських заняттях;
2. Виконання модульних завдань.

1. При контролі систематичності та активності роботи на практичних і семінарських заняттях оцінці підлягають: рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на семінарських заняттях; активність при обговоренні питань, що винесені на семінарські заняття, правильність вирішення ситуаційних завдань на практичному занятті або написання письмового контролю на семінарському занятті; результати бліц-опитування.

Система оцінювання активності роботи:

- а) відповідь з питань семінарів – 0; 1 бал.
- б) змістовні доповнення при обговоренні питань семінарів – 1 бал.
- в) бліц-опитування – 0; 1 бал.
- г) вирішення ситуаційних завдань або письмовий контроль – 0; 1 бали.

2. При контролі виконання модульних завдань оцінці підлягають теоретичні знання та практичні навички, яких набули здобувачі освіти після опанування тем певного модуля. Модульний контроль проводиться у вигляді відповідей на тестові питання письмово або з використанням платформи MOODLE.

Система оцінювання виконання завдань модуля: – 0-10 балів.

За використання недозволених джерел і підказок здобувач освіти отримує 0 балів.

Бали за наукову роботу – представлення результатів науково-дослідних робіт: участь у студентських олімпіадах, конкурсах наукових робіт, грантах, науково-дослідних проєктах, публікація наукових статей, тез доповіді на конференції – 1-10 балів.

11. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ ОСВІТИ

В основу рейтингового оцінювання знань закладена спеціальна 100-бальна

шкала оцінювання (максимально можлива сума балів, яку може набрати здобувач освіти за всіма видами контролю знань з дисципліни з урахуванням поточної успішності, самостійної роботи, науково-дослідної роботи тощо). Кількість балів, які можна набрати у ході вивчення курсу дисципліни розподіляються наступним чином:

**Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти при формі контролю «залік» з дисципліни
«Недержавне соціальне забезпечення»
(денна форма навчання)**

Поточний (модульний контроль)											Бали за наукову роботу	Сума	
Кількість балів за змістовий модуль	Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2								
	32 бали				58 балів								
Теми	Т 1	Т 2	Т 3	Модульний контроль (10 балів)	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	Т 9	Модульний контроль (10 балів)	10	100
Кількість балів за видами робіт, всього:	7	7	8		8	8	8	8	8	8			
в т.ч.: активність на практичних заняттях	4	4	5		5	5	5	5	5	5			
виконання самостійної роботи	3	3	3		3	3	3	3	3	3			

**Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти при формі контролю «екзамен» з
дисципліни «Недержавне соціальне забезпечення»
(заочна форма навчання)**

Поточний (модульний контроль)											Бали за наукову роботу	Сума	
Кількість балів за змістовий модуль	Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2								
	32 бали				58 балів								
Теми	Т 1	Т 2	Т 3	Модульний контроль (10 балів)	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	Т 9	Модульний контроль (10 балів)		
Кількість балів за видами робіт, всього:	7	7	8		8	8	8	8	8	8			
в т.ч.: активність на практичних заняттях	4	-	-		-	-	-	5	5	5			
виконання самостійної роботи	3	7	8		8	8	8	3	3	3			
												10	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Оцінка «відмінно» (90 – 100 балів). Здобувач має систематичні та глибокі знання навчального матеріалу, вміє без помилок виконувати практичні завдання, які передбачені програмою курсу, засвоїв основну й ознайомився з додатковою літературою, викладає матеріал у логічній послідовності, робить узагальнення й висновки, наводить практичні приклади у контексті тематичного теоретичного матеріалу.

Оцінка «добре» (74 – 89 балів). Здобувач повністю засвоїв навчальний матеріал, знає основну літературу, вміє виконувати практичні завдання, викладає матеріал у логічній послідовності, робить певні узагальнення й висновки, але не наводить практичних прикладів у контексті тематичного теоретичного матеріалу або допускає незначні помилки у формулюванні термінів, категорій, невеликі помилки у розрахунках при вирішенні практичних завдань.

Оцінка «задовільно» (60 – 73 бали). Здобувач засвоїв матеріал не у повному обсязі, дає неповну відповідь на поставлені теоретичні питання, припускається грубих помилок при вирішенні практичного завдання.

Оцінка «незадовільно» (менше 60 балів). Здобувач не засвоїв навчальний матеріал, дає неправильні відповіді на поставлені теоретичні питання, не володіє основними методами наукових досліджень при виконанні практичних завдань. Здобувач не допускається до складання іспиту, якщо кількість балів одержаних за результати успішності під час поточного та модульного контролю (відповідно змістовому модулю) впродовж семестру в сумі не досягла 35 балів.

12. Методичне забезпечення

1. Тупчій О.С. Методичні вказівки для виконання практичних завдань та самостійної роботи «Недержавне соціальне забезпечення» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 232 «Соціальне забезпечення» освітньо-професійної програми «Соціальне забезпечення». Умань, 2025. 31 с.

2. Тупчій О.С. Електронний навчальний курс для дистанційного вивчення навчальної дисципліни «Недержавне соціальне забезпечення» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти заочної форми навчання спеціальності 232 «Соціальне забезпечення» освітньо-професійної програми «Соціальне забезпечення». URL: <https://moodle.udau.edu.ua/course/>

13. Рекомендована література

Базова

1. Гусева О.Ю., Воскобоєва О.В., Легомінова С.В., Ромащенко О.С., Хлевицька Т.Б. Соціально-трудові відносини та економіка праці: навчальний посібник. Київ: Державний університет телекомунікацій, 2019. 167с.
2. Гнатенко І., Рубежанська В. Національний ринок праці: ключові аспекти державного регулювання: монографія. Харків:СГ НТМ «Новий курс». 2019. 248 с.
3. Ільїч Л. М.Структурні трансформації транзитивного ринку праці України: монографія. – К.: Алерта, 2017. – 608 с.
4. Костючков С. К. Основи соціальної держави та громадянського суспільства: Навчальний посібник. Херсон: Айлант, 2016. 256 с.
5. Мельник І.О., Олійник Т.Г., Горобченко О.А. Соціальна економіка: конспект лекцій для здобувачів вищої освіти третього освітньо-наукового ступеня освітньої спеціальності 051 «Економіка». Миколаїв, 2018. 67 с.
6. Методичні рекомендації щодо проведення моніторингу та оцінки якості заходів національно-патріотичного виховання / за ред. О.В. Ярошенко; ДУ «Державний інститут сімейної та молодіжної політики». 2-е вид. Вінниця, 2020. 48 с.
7. Назарова Г. В., Гончарова С. Ю., Сотнікова Ю. В., Аграмакова Н. В. Соціальна економіка: навчальний посібник. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. 285 с.
8. Позднякова Л. О., Гриценко Н. В. Управління трудовим потенціалом: Конспект лекцій. – Харків: УкрДУЗТ, 2019. – Ч. 1. – 72 с.
9. Ринок праці: практикум [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. спеціальності 051 «Економіка», спеціалізації «Економіка праці та управління персоналом» / Є.А. Удовиська, Т.В.Павленко, Т.П.Лободзинська; КПП ім. Ігоря Сікорського. – Електронні текстові дані (1 файл: 217 Кбайт). – Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, 2020. – 68 с.
10. Соціально-трудовий потенціал: формування, забезпечення та розвиток у підвищенні економічної безпеки : [монографія] / [В. М. Нижник та ін.] ; за наук. ред. д-ра екон. наук, проф. Нижника В. М. Хмельницький : ХНУ, 2018. - 607 с.
11. Система соціального захисту в Україні: навч. посіб. / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини; уклад. О.О. Матрос. Умань: Візаві, 2021. 175 с.
12. Соціальне проєктування: Курс лекцій; уклад. С.В. Коношенко. – Слов'янськ: Видавництво Б.І. Маторіна, 2021. 39 с.

13. Спільно до нових послуг. Керівництво із впровадження соціальних послуг для сімей з дітьми в громадах. Частина 1. Соціальне планування та розвиток послуг. Посібник / О.Ю. Дацаківська та ін. Київ, 2021. 76 с.

14. Шинкарук В.Д., Пеша І.В., Сопівник І.В., Галайдюк В.В., Кошук О.Б. Моніторинг і оцінка у соціальній роботі: навчальний посібник. К.: «Компринт», 2022. 360 с.

Допоміжна

15. Грішнова О. А. Людський розвиток : навч. посіб. – Київ : КНЕУ, 2006. – 308 с.

16. Економіка праці та соціально-трудова відносини: підручник / [А.М. Колот, О.А. Грішнова, О.О. Герасименко та ін.]; за наук. ред. д-ра екон. наук, проф. А.М. Колота. К.: КНЕУ, 2009. 711 с.

17. Кодекс законів про працю України – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>

18. Методика вимірювання регіонального людського розвитку / за ред. Е. М. Лібанової. Київ : Інститут демографії та соціальних досліджень імені М. В. Птухи, 2012. 50 с.

19. Населення України: демографічні складові людського розвитку / за ред. О. М. Гладуна. Умань : Видавець "Сочінський", 2015. 180 с.

20. Nesterchuk Y., Korotieiev M., Cherneha I., Sokoliuk S., Zharun O. and Blenda N. Formation of Productive Employment of Labor Potential by Diversifying the Rural Economy. Proceedings of the 35th International Business Information Management Association Conference, IBIMA 2020: Education Excellence and Innovation Management: A 2025 Vision to Sustain Economic Development during Global Challenges. 1-2 April 2020, Seville, Spain, P. 14252-14258. (Scopus & Web of Science).

21. Про зайнятість населення : Закон України № 5067 від 05.07.2012 р. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5067-17#Text>.

22. Про оплату праці : Закон України № 440 від 14.01.2020 р. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/108/95%80#Text>.

23. Про колективні договори і угоди : Закон України № 341 від 05.12.2019 р. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3356-12#Text>.

24. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14 травня 2021 року "Про Стратегію людського розвитку" : Указ Президента України <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/225/2021#Text>

25. Соколюк С.Ю., Чернега І.І., Жарун О.В., Коротєєв М.А., Тупчій О.С. Формування інноваційного проекту шляхом прийняття ефективних управлінських рішень. Збірник наукових праць Уманського національного університету / Редкол.: О.О. Непочатенко (відп. ред.) та ін. Умань: Редакційно-видавничий відділ Уманського НУС, 2021. Вип 98. Ч. 2: Економічні науки. С. 203-211.

26. Соколюк С.Ю., Прокопчук О.Т., Чернега І.І., Тупчій О. С., Жарун О.В., Коротєєв М.А. ANALYSIS OF THE LABOR MARKET AND DIRECTIONS FOR IMPROVING THE SYSTEM OF SOCIAL PROTECTION AND SOCIAL

SECURITY IN UKRAINE *Збірник наукових праць Уманського національного університету*. 2024. Випуск 104. Частина 2. С. 202-212.

27. Уланчук В. С., Соколюк С. Ю., Жарун О. В., Коротєєв М. А., Непочатенко О. А. Економетричні підходи до прогнозування фінансового забезпечення соціально-економічного розвитку регіону. *Збірник наукових праць Уманського національного університету* / Редкол.: О. О. Непочатенко (відп. ред.) та ін. Умань : Редакційно-видавничий відділ Уманського НУС, 2021. Вип. 99. Ч. 2 : Економічні науки. С. 163-171.

28. Уланчук В.С., Соколюк С.Ю., Жарун О.В., Чернега І.І. Коротєєв М.А., Тупчий О.С., Бленда Н.О. IMPACT OF WAR ON THE QUALITY OF PEOPLE'S LIFE *Збірник наукових праць Уманського національного університету* / Редкол.: О. О. Непочатенко (відп. ред.) та ін. Умань : Видавець «Сочінський М. М.». Випуск 103 Частина 2. С. 29-39.

29. Чернега І.І., Бленда Н.О., Непочатенко О.А., Коротєєв М.А., Мальована М.М., Пономарьова М.С. Основи формування соціального підприємництва як сучасної форми господарювання. «Наука і техніка сьогодні» (Серія «Педагогіка», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Техніка», Серія «Фізико-математичні науки»)) Випуск № 1(1) 2022. С 168-179.

30. Уланчук В.С., Соколюк С.Ю., Жарун О. В., Коротєєв М.А., Тупчий О. С. Аналіз проблеми безробіття в Україні в аспекті соціально-економічної безпеки. *Збірник наукових праць Уманського національного університету* / Редкол.: О. О. Непочатенко (відп. ред.) та ін. Умань : Видавець «Сочінський М. М.», 2022. Вип. 100. Ч. 2 : Економічні науки. С. 170--178.

Інформаційні ресурси

31. Державна служба статистики України URL : <https://ukrstat.gov.ua/>
32. Державна служба зайнятості України URL : <http://www.dcz.gov.ua>
33. Державна служба України з питань праці URL : <https://dsp.gov.ua/>
34. Інститут демографії та соціальних досліджень імені М.В. Птухи Національної академії наук України URL : <https://idss.org.ua/>
35. Міжнародна організація праці (МОП) URL : www.ilo.org.
36. Міністерство соціальної політики України URL : <https://www.msp.gov.ua/>
37. Human Development Reports URL : <https://hdr.undp.org/>

14. Перезарахування та визнання результатів навчання

Перезарахування та визнання результатів навчання з дисципліни «Недержавне соціальне забезпечення» або окремого її елемента відбувається відповідно до Положення про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/4n0x>).

Здобувачі вищої освіти мають право на визнання результатів навчання в неформальній та інформальній освіті (курси навчання в центрах освіти, курси інтенсивного навчання, семінари, конференції, олімпіади, конкурси наукових

робіт, літні чи зимові школи, бізнес-школи, тренінги тощо) в обсязі, що загалом не перевищує 25 % освітньої програми. Визнання результатів навчання у неформальній та/або інформальній освіті дозволяється для дисциплін, які починають викладатися з другого семестру. При цьому визнання результатів проводиться у семестрі, який передує семестру, у якому згідно з навчальним планом конкретної освітньої програми передбачено вивчення певної дисципліни.

15. Політика академічної доброчесності

У процесі навчання з дисципліни «Недержавне соціальне забезпечення» студенти повинні дотримуватися встановлених правил академічної доброчесності, визначених Кодексом академічної доброчесності (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/4dH7>) та Положенням про систему запобігання та виявлення академічного плагіату серед здобувачів вищої освіти (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/D1iS>). При підготовці рефератів, виконанні індивідуальних науково-дослідних завдань, а також під час проведення контрольних заходів очікується, що всі роботи подані студентами будуть їхніми оригінальними дослідженнями та міркуваннями.

Будь-які види порушення академічної доброчесності, зокрема плагіат, неправомірне використання чужих ідей, фальсифікація даних чи співучасть у таких діях, є абсолютно неприпустимими і не толеруються. Виявлення ознак академічної недоброчесності у письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від обсягу порушення.

З метою запобігання порушенням і підвищення якості академічних робіт, студентам настійно рекомендується користуватися належними академічними ресурсами та інструментами для перевірки робіт на плагіат, а також звертатися за консультаціями з питань правильного цитування і академічного письма.

16. ЗМІНИ У РОБОЧІЙ ПРОГРАМІ НА 2025-2026 НАВЧАЛЬНИЙ РІК.

Зміни, внесені до робочої програми на 2025-2026 навчальний рік, охоплюють:

1. В розділі мета та завдання навчальної дисципліни внесені зміни відповідно до Положення про методичне забезпечення освітнього процесу в Уманському національному університеті, затвердженого Вченою радою УНУС протокол № 1 від 08.10.2020, зі змінами та доповненнями від 11.07.2024, протокол №8, та введеного в дію наказом ректора від 11.07.2024 №01-16/18/од. (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/iERg>).

2. Оновлення змістового наповнення тем.

3. Корегування у розподілі балів які отримують здобувачі освіти за практичні заняття та самостійну роботу.

4. Оновлення переліку рекомендованої літератури.

